

N:o 151.

Af herr **C. A. Lindhagen**, *i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag, innefattande tillägg till § 5 i förordningen den 21 december 1857 om ägors fredande mot skada af annans hemdjur samt om stängselskyldighet, och till lag om ändrad lydelse af 1 § i lagen den 25 april 1889 angående tiden för nyttjanderättsaftals bestånd.*

I Kungl Maj:ts proposition n:o 49 föreslås bland annat, att tiden för afverkningsupplåtelses giltighet skall nedsättas från högst tjugu till högst tio år.

Det finnes knappast något, som anställt och fortfarande anställer en sådan oerhörd skada särskildt för Norrland och Dalarna som de gamla femtioårs-upplåtelsena af skogsafverkningsrätt. Detta såväl ur skogsvårdens synpunkt som äfven i all synnerhet därför att jordbrukarne därigenom under långa tider undandragits allt stöd af skogen.

Den sent omsider vaknande insigten härom föranledde yrkanden om ändring i missförhållandet. Den s. k. norrländska skogskommittén framhöll med styrka i sitt redan år 1870 afgifna betänkande, att den lagstadgade tiden ovillkorligen måste nedsättas från femtio till högst tio år, och från andra håll, särskildt inom Riksdagen, påyrkades sedermera nedsättning ända till fem år.

Genom 1889 års lag bestämdes tiden emellertid till tjugu år. Såsom man kunde förutse, visade emellertid erfarenheten genast, att äfven denna lag verkade i alldeles samma skadliga riktning som den gamla lagen.

Framställningar göras nu allmänt i syfte, att tiden måste nedsättas till åtminstone fem år eller till och med att rätt till afverkningsupplåtelse skulle alldeles afskaffas. Skogskommittén, domänstyrelsen och alla befallningshafvande, utom tre, hafva förordat fem år. Och det må här omnämnas, att den nya norrländskommittén fattat enhälligt beslut om, att den högsta tid, som borde få ifrågakomma, vore fem år, dock med reservation af en

representant inom kommittén för sågverksindustrien, hvilken yrkat att afverkningsupplåtelse borde icke alls tillåtas.

Kungl. Maj:t har emellertid funnit, att man nu bör gå till väga på samma sätt som år 1889 och stanna vid halfva vägen eller tio år. Gent emot alla andra meningar har Kungl. Maj:t fästat mera afseende vid de betänkligheter, som framställts af förenämnda tre befallningshafvande, nämligen befallningshafvande i Malmöhus, Jönköpings och Norrbottens län, från hvilka påyrkats, att man borde förblifva vid det gamla eller gå ned till allenast tio år af hänsyn till sågverksindustriens förmenta intresse, att tiden för aftalets giltighet gäfves den utsträckning, att godtgörelse kunde erhållas för kostnader för anläggande af såg eller flottled m. m. sådant.

Vore denna uppfattning af sågverksindustriens intresse riktig, så skulle detta intresse naturligtvis vara bäst betjent med den nuvarande tiden af 20 år, likavisst som den föreslagna nedsättningen till 10 år fortfarande är en alldeles för lång tid för en jordägare att afvara stödet af skogen. Kungl. Maj:ts förslag har då gått den vanliga medelvägen. Ingen får det bra, utan det ställes medeldåligt från alla synpunkter.

Härvid kan nu först anmärkas, att sågverksindustrien i rikets norra delar redan gifvits så många öfvertag, att det ej skulle vara alldeles obilligt, om statsmakterna någon gång skulle gynna äfven den svagare parten. Men frånsedt detta, förhåller det sig emellertid så, att långvariga afverkningskontrakt numera utdömas ur skogsvårdens intresse af alla sakkunniga, hvilka i stället förorda en tid af tre, högst fem år, samt att den hänsyn, som sålunda tagits till sågverksindustrien, icke har någon tillämplighet eller praktisk betydelse uti denna industris nuvarande utvecklingskede.

På grund häraf hemställer jag vördsamt,

att Riksdagen, med afslag å Kungl. Maj:ts förslag, ville bestämma tiden för afverkningsupplåtelses giltighet till högst fem år.

Stockholm den 4 mars 1903.

Carl Lindhagen.